

Besl. O. nr. 85

Jf. Innst. O. nr. 73 (1999-2000) og Ot.prp. nr. 20 (1999-2000)

År 2000 den 5. juni holdtes Odelsting, hvor da ble gjort slikt

vedtak til lov

om endringer i lov 3. desember 1948 nr. 7 om pensjonstrygd for sjømenn m.v.

I

I lov 3. desember 1948 nr. 7 om pensjonstrygd for sjømenn blir det gjort disse endringane:

§ 2 nytt nr. 3 skal lyde:

Departementet kan unnta grupper av arbeidstakere på borefartøy og annen flyttbar innretning i sjøen som nevnt i § 1 nr. 2 bokstav a, jf. nr. 4 bokstav b, dersom arbeidstaker- og arbeidsgiverorganisasjonene er enige om dette. Arbeidstakerne må omfattes av annen pensjonsordning som departementet finner minst like god.

§ 3 nr. 1 skal lyde:

Som pensjongivende fartstid (fartsmåneder) regnes tid som går inn under § 1, jf. § 2, og som det er betalt avgift for. Når styret finner det rimelig, kan tid som går inn under § 1, jf. § 2, i særlige tilfelle regnes som pensjongivende, selv om avgift ikke er betalt.

Som pensjongivende fartstid regnes også den tid vedkommende har mottatt godtgjøring som nevnt i § 1 nr. 3 før det ble innført avgiftsplikt for slik tid, eller har fått sykehusbehandling for sykdom inntruffet i pensjongivende tjeneste. *Styret kan gi regler om forenklet beregning for tid det er utbetalt feriegodtgjøring og fritidskompensasjon før 1. oktober 1975, som det ikke er betalt avgift for.*

§ 3 nr. 2 blir oppheva.

Gjeldande nr. 3 og nr. 4 blir nye nr. 2 og nr. 3.

§ 4 nr. 1 skal lyde:

Rett til alderspensjon har arbeidstaker som har minst 150 pensjongivende fartsmåneder.

For å nå opp i minstekravet på 150 måneder, kan medregnes

a) *opptjente premieuker etter lov 28. juni 1957 nr. 12*

om pensjonstrygd for fiskere dersom arbeidstakeren har opptjent minst 12 pensjongivende fartsmåneder som nevnt i § 3. Styret kan i særlige tilfelle bestemme at tjenestetid i annen pensjonsordning opptjent på skip skal medregnes.

- b) *opptjeningstid i andre pensjonsordninger, dersom arbeidstakeren er unntatt fra trygden etter § 2 nr. 3. Styret gir nærmere regler.*
- c) *vernepliktstjeneste avsluttet før 1981 dersom avtjeningen tok til innen seks måneder etter utløpet av pensjongivende tidsrom eller maritim skolegang.*

Tid som nevnt i annet ledd, kan ikke medregnes ved utregning av alderspensjon etter denne lov.

§ 4 nr. 3 skal lyde:

Alderspensjon ytes til og med den kalendermåned pensjonisten fyller 67 år, eller til den kalendermåned pensjonisten får uførepensjon, foreløpig uførestønad, rehabiliteringspenger eller attføringspenger etter lov om folketrygd for hel uførhet eller full avtalefestet pensjon som omfattes av lov 6. juli 1957 nr. 26 om samordning av pensjons- og trygdeytelser § 1 nr. 1 første ledd bokstav d.

§ 4 nytt nr. 5 skal lyde:

Det kan ytes alderspensjon inntil 5 år før arbeidstakeren fyller 60 år når vilkåret i nr. 4 er oppfylt og summen av arbeidstakerens alder og pensjongivende fartstid er 80 år eller mer. I slike tilfeller gis pensjonen ikke for lenger tid tilbake enn 3 måneder før den kalendermåned da kravet ble satt fram.

§ 5 skal lyde:

- 1. *Full årlig alderspensjon utgjør for fartstid som*
 - *overordnet 3,276 ganger grunnbeløpet i folketrygden, og som*
 - *underordnet 2,736 ganger grunnbeløpet når*

fartstiden er opptjent etter 30. april 1993, og 2,340 ganger grunnbeløpet når fartstiden er opptjent før 1. mai 1993.

Inndelingen svarer til gruppene for betaling av arbeidstakeravgift, se § 9.

Årspensjonen beregnes på grunnlag av antall pensjonsgivende farts måneder multiplisert med pensjonssetser for fartstid opptjent som overordnet og/eller underordnet. Satsene utgjør for

- overordnet 0,91 prosent av grunnbeløpet, og for
- underordnet 0,76 prosent av grunnbeløpet når fartstiden er opptjent etter 30. april 1993 og 0,65 prosent av grunnbeløpet når fartstiden er opptjent før 1. mai 1993.

Måned som arbeidstakeren oppbeholder pensjon for etter denne lov, regnes ikke med. Alderspensjonen regnes ikke for mer enn 360 farts måneder i alt. Har arbeidstakeren mer enn 360 farts måneder, regnes pensjonen på grunnlag av de måneder som gir størst pensjon.

2. For pensjonist som har uførepensjon, foreløpig uførestønning, rehabiliteringspenger eller atferds- og trykkestønad, rehabiliteringspenger eller atferds- og trykkestønad etter lov om folketrygd for mindre enn hel uførhet eller gradert avtalefestet pensjon som omfattes av lov 6. juli 1957 nr. 26 om samordning av pensjons- og trykkestønader § 1 nr. 1 første ledd bokstav d, bortfaller en forholdsmessig del av alderspensjonen som svarer til uføregraden eller pensjonsgraden.

3. For pensjonist som forsørger barn under 18 år, ytes et barnetillegg med 10 prosent av alderspensjonen for hvert barn.

4. Når det ytes alderspensjon før arbeidstakeren fyller 60 år, se § 4 nr. 5, settes pensjonen ned med 0,7 prosent for hver måned vedkommende mangler på å fylle 60 år når pensjonen tar til. I slike tilfeller gis det ikke tillegg etter § 6.

§ 6 blir flytta til kapitel III og skal lyde:

Det gis et tillegg til pensjonen til pensjonist som har minst 36 pensjonsgivende farts måneder i løpet av de siste 60 månedene før den måned pensjonen tas ut (virkningstidspunktet). Det gis ikke tillegg dersom vedkommende har en årlig pensjonsgivende inntekt, jf. folketrygdloven § 3-15, over to ganger folketrygdens grunnbeløp. Styret kan gi nærmere regler om gjennomføringen.

Tillegget utgjør

- a) 23 prosent av pensjonen for personer født i et av årene 1934-42,
- b) 20 prosent av pensjonen for personer født i et av årene 1943-45,
- c) 17 prosent av pensjonen for personer født i et av årene 1946-48,
- d) 14 prosent av pensjonen for personer født i et av årene 1949-51,

- e) 11 prosent av pensjonen for personer født i et av årene 1952-54,
- f) 8 prosent av pensjonen for personer født i et av årene 1955-59, og
- g) 5 prosent av pensjonen for personer født i et av årene 1960-64

Overskrifta til kapitel IV blir endra til: Kapittel IV. Utbetaling.

§ 7 skal lyde:

1. Ytelser etter kapitel III i denne loven løper fra og med kalendermåneden etter den kalendermåned retten til ytelsen inntreffer.
2. Opphører retten til ytelsen, løper den ut kalendermåneden. Ved dødsfall løper den fastsatte nettoytelsen ut måneden etter vedkommendes død.
3. Ytelsen gis ikke for lenger tid tilbake enn tre år før den kalendermåned da kravet ble satt fram.
4. Bestemmelsen i nr. 3 gjelder ikke dersom vedkommende tidligere har satt fram krav om ytelsen, og dette kravet helt eller delvis er avslått ved feil fra pensjonstrygdens organer eller som følge av ufullstendige eller misvisende opplysninger fra noen annen enn pensjonisten, og som vedkommende selv ikke har gitt foranledning til. I slike tilfelle skal etterbetaling skje fra det tidspunktet ytelsen skulle ha vært gitt hvis kravet var blitt godtatt første gang det ble satt fram.
5. Trygden gir ikke renter ved etterbetaling av ytelsene.
6. Ytelsen utbetales etterskuddsvis hver måned. Terminbeløp avrundes til nærmeste hele krone.
7. Ytelsen utbetales til den berettigede, men kan, når særlige grunner tilsier det, utbetales til andre enn den berettigede.

Overskrifta til kapitel V blir endra til: Kapittel V. Dekning av utgiftene.

§ 8 skal lyde:

Utgiftene til ytelser etter denne loven og til trygdens administrasjon dekkes ved:

- a) avgift på arbeidstakere, jf. § 9,
- b) avgift på redere, jf. § 11,
- c) tilskott fra trygdens fond, jf. § 14,
- d) tilskott fra staten, jf. § 15.

Trygden er garantert av staten.

Gjeldande §§ 27 og 28 blir nye respektive §§ 9 og 10.

Gjeldande § 29 blir ny § 11. I første ledd andre punktum skal «§ 27» endrast til «§ 9».

Gjeldande § 30 blir ny § 12. I andre ledd skal «§§ 27 og 29, jf. § 28» endrast til «§§ 9 og 11, jf. § 10».

Gjeldande § 31 blir ny § 13. I andre punktum skal «jfr. § 26» endrast til «jf. § 8».

Gjeldande § 32 blir ny § 14.

Gjeldande § 33 blir ny § 15, og bokstav a skal lyde:

a) *krigsfartstillegget, se § 28.*

Overskrifta i kapitel VI blir endra til: Kapitel VI. Tilbakebetaling av avgift.

Gjeldande § 34 blir ny § 16. I nr. 2 skal «§ 5 nr. 1 bokstav a» endrast til «§ 5 nr. 1».

Overskrifta i kapitel VII blir endra til: Kapitel VII. Administrasjon.

Gjeldande §§ 35, 36 og 37 blir nye respektive §§ 17, 18 og 19.

Overskrifta i kapitel VIII blir endra til: Kapitel VIII. Forskjellige regler.

Gjeldande §§ 40 og 42 blir nye respektive §§ 20 og 21.

§ 22 skal lyde:

1. *Den som krever alderspensjon og/eller tillegg til alderspensjon, plikter å gi de opplysninger som er nødvendige for at Pensjonstrygden for sjømenn skal kunne vurdere om vedkommende har rett til ytelsen.*

2. *Den som mottar alderspensjon med eventuelle tillegg, plikter å underrette Pensjonstrygden for sjømenn om endringer i forhold som kan være avgjørende for om vedkommende har rett til ytelse eller for størrelsen av ytelsen.*

§ 23 skal lyde:

Styret kan avslå et krav om pensjon og/eller tillegg og holde tilbake eller stanse en innvilget ytelse helt eller delvis dersom vedkommende

a) *mot bedre vitende gir uriktige opplysninger, eller*
b) *holder tilbake opplysninger som er viktige for rettigheter eller plikter etter denne loven.*

§ 24 skal lyde:

1. *Dersom en pensjonist har mottatt ytelser etter denne loven i strid med redelighet og god tro, kan beløpet kreves tilbakebetalt. Feil utbetalt ytelse kan også kreves tilbake når pensjonisten eller noen som har handlet på pensjonistens vegne, uaktsomt har gitt feilaktige eller mangelfulle opplysninger. Det samme gjelder dersom utbetalingen skyldes feil fra Pensjonstrygden for sjømenn og mottakeren burde ha forstått dette. Beløpet kan dekkes ved trekk i framtidige ytel-*

ser. Krav om tilbakebetaling er tvangsgrunnlag for utlegg.

2. *I andre tilfeller enn nevnt i nr. 1, kan det som er utbetalt for mye, kreves tilbake dersom særlige grunner gjør det rimelig. Ved vurderingen av om det foreligger særlige grunner, skal det blant annet legges vekt på hvor lang tid det er gått siden den feilaktige utbetalingen fant sted, og om vedkommende har innrettet seg i tillit til utbetalingen. Kravet om tilbakebetaling etter dette nummeret er begrenset til det beløp som er i behold når vedkommende blir kjent med at utbetalingen var feilaktig.*

3. *Når en alderspensjon eller tillegg til alderspensjon som er nevnt i andre ledd er feil utbetalt, skal det som er utbetalt for mye avregnes ved trekk i framtidig pensjon etter denne loven.*

Avregningsordningen gjelder for

a) *alderspensjon som er utbetalt i strid med vilkårene i § 4 nr. 4, til arbeidstakere som ikke er fylt 62 år*

b) *tillegg til alderspensjon etter § 6 som er utbetalt til pensjonister med en pensjonsgivende inntekt over to ganger folketrygdens grunnbeløp.*

Det som er utbetalt for mye, skal avregnes med opp til 20 prosent av den månedlige ytelsen.

4. *Trekk etter nr. 1 og nr. 3 avbryter foreldelse etter lov 18. mai 1979 nr. 18 om foreldelse av fordringer. Dersom slikt trekk opphører, varer virkningen av avbrutt foreldelse i ett år etter at trekket opphørte.*

Gjeldande §§ 43 og 44 blir nye respektive §§ 25 og 26.

§ 27 skal lyde:

Rettigheter etter denne lov kan endres, innskrenkes eller oppheves ved senere lov.

Overskrifta i kapitel IX blir endra til: Kapitel IX. Overgangsregler.

§ 28 skal lyde:

1. *Den som er fylt 67 år før 1. januar 2001, har rett til alderspensjon etter fylte 67 år etter bestemmelsene i denne loven som gjaldt før denne datoen, herunder alderspensjon etter fastlåste pensjonssatser og krigsfartstillegg for farts måneder mellom 1. september 1939 og 31. desember 1945.*

De fastlåste pensjonssatsene for årlig alderspensjon er kr 17,00 for hver farts måned som underordnet og kr 29,00 for hver farts måned som overordnet.

Krigsfartstillegget er årlig 0,87 prosent av grunnbeløpet i folketrygden for hver farts måned som underordnet og 1,22 prosent av grunnbeløpet for hver farts måned som overordnet.

2. *Den som er innvilget eller innvilges uførepensjon, foreløpig uførestønad, rehabiliteringspenger eller attføringspenger fra folketrygden eller avtalefestet pensjon som omfattes av samordningsloven § 1 nr. 1*

første ledd bokstav d med virkning fra et tidspunkt før 1. januar 2001, har rett til alderspensjon etter bestemmelsene i denne loven som gjaldt før denne datoen, herunder pensjon etter satser som nevnt i nr. 1. Pensjonen ytes etter de tidligere bestemmelsene også etter at pensjonisten er fylt 67 år.

3. Ved dødsfall som fant sted før 1. januar 2001, ytes det enkepensjon og overgangsstønad etter fastlåste pensjonssatser etter reglene som gjaldt før denne datoen. Det samme gjelder ved senere dødsfall dersom avdøde ved dødsfallet hadde rett til krigsfartstillegg.

De fastlåste pensjonssatsene for årlig enkepensjon er kr 5,00 for hver farts måned som underordnet og kr 12,00 for hver farts måned som overordnet. Krigsfartstillegget er 60 prosent av tillegget etter nr. 1 tredje ledd.

4. Alderspensjon, enkepensjon og overgangsstønad som ytes etter fastlåste pensjonssatser, jf. nr. 1 - 3, utløses med kapitalverdien, hvis

- a) årspensjonen er mindre enn et beløp som svarer til 4 prosent av folketrygdens grunnbeløp og
- b) det ikke ytes krigsfartstillegg, eller foretas samordning med personskadepensjon.

Styret gir nærmere regler om kapitalutløsningen.

§ 29 skal lyde:

1. Dersom en alderspensjonist som har opptjent pensjongivende fartstid før 1. januar 1967, får en ugradert alderspensjon fra folketrygden som er mindre enn det alderspensjonen fra pensjonstrygden for sjømenn var før fylte 67 år, skal det gis et overgangstillegg fra pensjonstrygden som tilsvare forskjellen.

Bestemmelsen i første ledd gjelder ikke nedgang i pensjon som skyldes manglende trygdetid i folketrygden, eller at barnetillegg eller tillegg etter § 6 i denne loven faller bort.

Dersom pensjonen fra folketrygden øker utover det som skyldes at grunnbeløpet forhøyes, reduseres overgangstillegget med det overskytende.

2. Til en pensjonist som får uførepensjon, foreløpig uførestønad, rehabiliteringspenger eller attføringspenger fra folketrygden, eller avtalefestet pensjon som omfattes av samordningsloven § 1 nr. 1 første ledd bokstav d, som er mindre enn det alderspensjon etter denne loven ville utgjøre hvis han ikke hadde hatt slik ytelse fra folketrygden eller avtalefestet pensjon, gis det et overgangstillegg som tilsvare forskjellen. Ved sammenligningen medregnes et eventuelt tillegg etter § 6 i denne loven.

3. For å hindre at alderspensjonist får redusert sine samlede pensjonsytelser, herunder også fra pensjonsordning utenfor Norge, kan pensjonstrygden for

sjømenn, når særlige forhold tilsier det, etter søknad yte tillegg til alderspensjonist som får nedsatt eller ingen pensjon fra folketrygden

Tillegget kan reguleres dersom Pensjonstrygden for sjømenn finner at nye opplysninger eller endrede forhold tilsier det.

Overskrifta til kapitel X blir endra til: Kapitel X. Lovens ikrafttreden.

§ 30 skal lyde:

Denne lov trer i kraft straks.

Rett til pensjon og plikt til å betale avgift inntretr ikke før 1. juli 1949.

Gjeldande § 38 blir oppheva.

Overskriftene i kapitel XI og kapitel XII blir oppheva.

Gjeldande §§ 41, 45 og 46 blir oppheva.

Overskrifta i kapitel XIII blir oppheva.

Gjeldande § 48 blir oppheva.

Overskrifta i kapitel XIV blir oppheva.

Gjeldande § 49 blir oppheva.

II

I lov 6. juli 1957 nr. 26 om samordning av pensjons- og trygdeytelser skal § 6 nytt tredje ledd lyde:

Denne paragrafen gjelder ikke for Pensjonstrygden for sjømenn, se likevel lov 3. desember 1948 nr. 7 om pensjonstrygd for sjømenn § 4 nr. 1 andre ledd bokstav a.

III

I lov 11. juni 1993 nr. 104 om endringer i lov 17. juni 1966 nr. 12 om folketrygd og i visse andre lover skal avsnitt IV femte ledd lyde:

Endringen i lov om pensjonstrygd for sjømenn § 3 nr. 1 første ledd trer i kraft 1. juli 1993. For krav framsett etter 1. januar 2001 får bestemmelsen virkning for all trygdepliktig fartstid etter 30. juni 1949.

IV

Lova tek til å gjelde 1. januar 2001.